

at det vilde blive en lang og streng Vinter. Derfor begyndte man paa Byggeriet i Efteraaret, Ejendommene kom til at staa noget længere og blev for manges Vedkommende ikke færdige til April Flyttedag, men at de var under Opførelse og kunde blive færdige, betyder dog et Plus med Hensyn til nye Boligers Tilvejebringelse. Jeg vil altsaa gerne spørge den højtærede Indenrigsminister, om der er nogen Udsigt til, at man ad den Vej, som Vinterbyggeriet betegner, kan tænkes at vinde noget ind paa den Restance, man i København staar i paa dette Omraade.

Jeg vil gerne pege paa en anden Vej, som man er gaaet i den By, hvor jeg bor. Der er der ikke saa faa Statsfunktionærer, navnlig mange, som er ansat ved Statsbanerne, og der blev i Fjor eller i Forfjor af den daværende Trafikminister gjort et Forsøg med Statsstøtte til Boligselskaber bestaaende af Statsfunktionærer, navnlig Jernbanefunktionærer. Man støttede dette Byggeri paa den Maade, at der dannedes Selskaber bestaaende af de paagældende Statsfunktionærer, og der blev saa givet direkte Statslaan i Bygningerne. Selv om man nu ikke vil gaa den Vej, selv om man, hvad jeg meget vel kunde tænke mig, gaar den ganske ordinære Vej at bevilge Laan af Statsboligfonden, mener jeg, at man for saadanne Selskabers Vedkommende kan se bort fra, om de paagældende har de 15 pCt., som de byggende ellers skal have, idet saadanne af Statsfunktionærer bestaaende Selskaber i sig selv frembyder en Sikkerhed, der vil være tilstrækkelig. Hvis man i København, hvor der er saa mange Statsfunktionærer, f. Eks. fra Statsbanernes Side vilde forfølge denne Tanke videre — og det, der blev gjort i den Henseende i Fredericia, blev udtrykkelig betegnet som et Forsøg —, saa var det jo muligt, at Staten og maaske ogsaa Kommunen var i Stand til at række en hjælpende Haand med Hensyn til at afhjælpe Boligmangelen, og hvis Københavns Kommune for sine egne Funktionærers Vedkommende vil gaa samme Vej, kunde det jo hjælpe noget. I det hele taget tror jeg, det vil være nødvendigt her i København at gøre noget ganske ekstraordinært, hvis man vil tænke paa at forbedre Forholdene.

Saa er der to andre Ting, jeg gerne vil nævne i Forbindelse med Spørgsmaalet om Fremskaffelse af et tilstrækkeligt Antal Boliger. Vi har jo den Form for Støtte fra det offentlige, at der gennem Statsboligfonden ydes Laan, naar de paagældende er i Besiddelse af de 15 pCt., der kræves

som eget Indskud; derefter garanterer Stat og Kommune hver med Halvdelen for de Laan, der ydes af Statsboligfonden. Jeg vil gøre den Indvending, som jeg har fremsat før, og som jeg gerne vil gentage, fordi jeg synes, man endnu ikke rigtig har haft Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold, at medens naturligvis Stat og Kommune, saa længe de er Garanter for disse Summer, maa øve en vis Kontrol med Byggeføretagenderne, er det efter min Mening ikke nødvendigt, at man fører et Tilsyn af rent arkitektonisk Art. Vi har jo en gældende Bygge Lov, vi har lokale Sundhedsvedtægter, Brandvedtægter og Byggevedtægter, og under normale Forhold, naar der ikke ydes Garanti fra Statens Side, kræves der kun, at Bygningerne opføres under Hensyntagen til de gældende Lovbestemmelser; men saa snart der skal ydes Laan af Statsboligfonden, er det ikke tilstrækkeligt med de lokale Bygningskommissioners, de lokale Brandkommissioners og Sundhedskommissioners Skøn, heller ikke nok med Dispensationer, der ordinært gives af Justitsministeriet, men saa melder der sig den tredje eller fjerde Faktor, Statsarkitekten, som vil føre et rent arkitektonisk Tilsyn og bestemme, hvorledes Vinduerne skal indrettes, om der maa være Buer over dem o. s. v. Forleden fik en Mand i Fredericia, hvis Bygning næsten var færdig, Afslag paa Ansøgning om Laan i Boligfonden med den Begrundelse, at nu gav man ikke længere Tilskud til Boliger af den Type; der var tidligere givet Tilskud til to-tre Ejendomme af samme Type. Hvis Staten vil fastsætte Bestemmelser af arkitektonisk, bygningsmæssig Art, maa den hellere gaa den almindelige Lovgivnings Vej, saa at Folk ved, hvad de har at rette sig efter, i Stedet for at være undergivet den ret vilkaarlige Tilstand, som følger af, at et Arkitektkontor i hvert enkelt Tilfælde efter Forgodtbefindende fastsætter de Regler, efter hvilke der skal bygges.

Dernæst vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, om det ikke var muligt, at de Laan, der bevilges af Statsboligfonden, kunde udbetales noget tidligere, end det sker nu. Nu er Forholdet det, at naar en Grundejer, der vil bygge Hus, har faaet Tilsagn om Laan, og Huset er færdigt, faar han sit Sparekasselaan udbetalt, og han faar ogsaa sit Kreditforeningslaan udbetalt, men de Penge, han skal have af Statsboligfonden, faar han først efter et halvt eller $\frac{3}{4}$ Aars Forløb, han kan i det hele taget ikke regne med dem til noget bestemt Tidspunkt, og han maa altsaa se